

Lessuggesties MOEDER(DAG) - Assemblage

Assemblage is een kunstzinnig proces waarbij driedimensionale gevonden voorwerpen bedacht samengevoegd worden tot een nieuwe compositie. De kunstwerken die op deze wijze ontstaan, noemt men assemblages. Het gaat hier in het algemeen om beeldhouwkunst, vaak met raakvlakken aan schilderkunst (in de zin van een object aan de muur) en met collage (in de zin van het gebruik van gevonden vormen). De term werd in 1953 voor het eerst gebruikt door Jean Dubuffet, die het aanvankelijk toepaste op een aantal van zijn eigen tweedimensionale werken uit papier (assemblages d'empreintes) en later op zijn sculpturen van hout en spons.

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Assemblage_\(kunst\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Assemblage_(kunst))

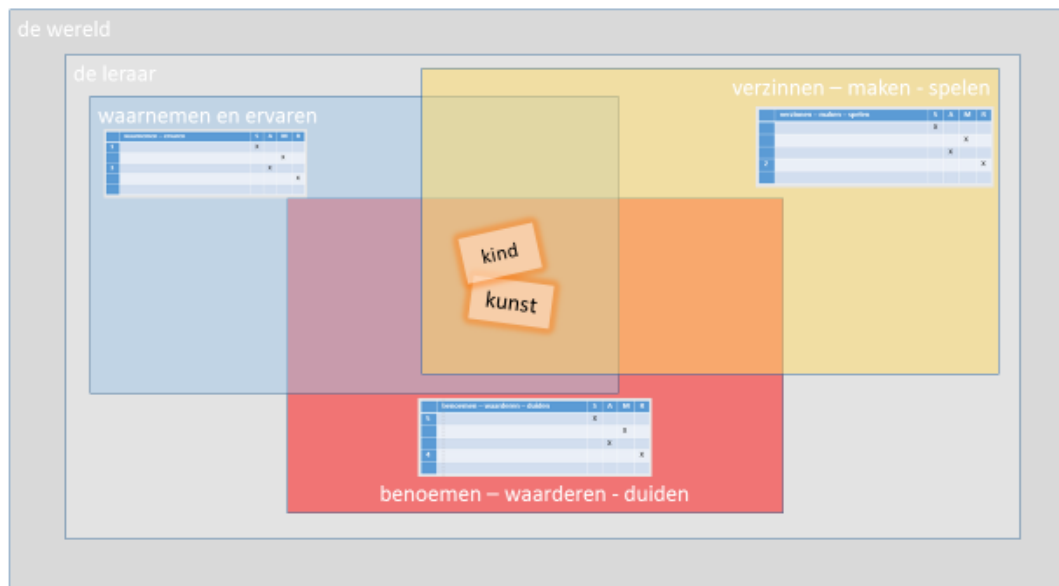
Algemene kunstzinnige doelen

1. Ik kijk als een kunstenaar naar de wereld: onbevooroordeeld, verwonderd en vanuit mijn verstand, mijn gevoel en mijn verbeelding. Daarbij zet ik al mijn zintuigen intensief in. Dit inspireert mij om te verzinnen, te spelen en te maken.
2. Ik kan praten over wat ik zie, hoor, ruik, proef, voel en denk, maar net zo goed kan ik het op mijn manier spelen en maken.
3. Bij het verzinnen, spelen en maken durf ik experimenteren, zoeken en mislukken, net zoals een kunstenaar dat durft.
4. Net als een kunstenaar ben ik erop gericht om steeds beter te worden in hoe en wat ik verzin, speel en maak, want dan kan ik ook steeds gemakkelijker en duidelijker uitdrukken wat ik zie, hoor, ruik, proef, voel en denk.
5. Ik wil het kunstzinnig werk van 'andere' kunstenaars ('echte' en kinderen in mijn klas) leren kennen. Daarbij denk ik na over wat die kunstenaar wil 'vertellen'. Wat ik denk of voel bij het kunstwerk, durf en kan ik vertellen in mijn eigen woorden, maar net zo goed kan ik het op mijn manier uitdrukken door te verzinnen, te spelen en te maken.
6. Door te kijken en te luisteren naar het werk van kunstenaars tracht ik mezelf, de anderen en de wereld beter te leren kennen en begrijpen. Dat kan ik doen door erover te praten, maar net zo goed kan ik het ook uitdrukken door zelf te verzinnen, te spelen en te maken.

Concreet voor deze les:

De kinderen kijken naar beeldende kunstwerken met als thema 'moeder'. Ze leggen hierbij linken met hun gevoelens en gedachten bij wie hun moeder is en wat ze voor hen betekent. Ze geven deze gedachten en gevoelens weer door een zelf gemaakte foto te combineren met een kleuren- en materialenkeuze en drukken ze zo uit in een assemblagekunstwerk over en voor hun moeder. Ze maken daarbij kennis met kunstwerken, kunstenaars en de kunstvorm assemblage. In deze les drukken ze hun gevoelens en gedachten bij hun moeder daarnaast ook uit in een filmpje waarin ze hun eigen kunstwerk toelichten als een gids. De kinderen krijgen eventueel ook de kans om deze filmpjes op een zelf gemaakte website te plaatsen en hun filmpjes te linken aan hun assemblagekunstwerk via een QR-code.

Kunstzinnige lesstrategieën

WAARNEMEN EN ERVAREN: kinderen kijken, luisteren, ruiken en voelen. Ze denken, voelen en beleven. Onderwerp van waarneming en ervaring is de wereld rondom hen (met inbegrip van kunstwerken).

VERZINNEN, MAKEN EN SPELEN: kinderen verbeelden hun ideeën, hun gedachten en gevoelens bij de wereld (met inbegrip van kunstwerken) op een kunstzinnige manier.

BENOEMEN, WAARDEREN EN DUIDEN: kinderen leren over de wereld en over kunstwerken (ook die van andere kinderen). Ze kunnen hun gedachten, gevoelens en mening daarbij uitdrukken en (met elkaar) bespreken.

Suggesties

Vooraf:

Laat de kinderen een zwart-witfoto nemen van hun mama. Vraag hen om hun moeder te portretteren zoals hun mama echt 'is', in een pose die typisch is voor hun mama.

Vraag de kinderen een deksel van een schoendoos mee te brengen.

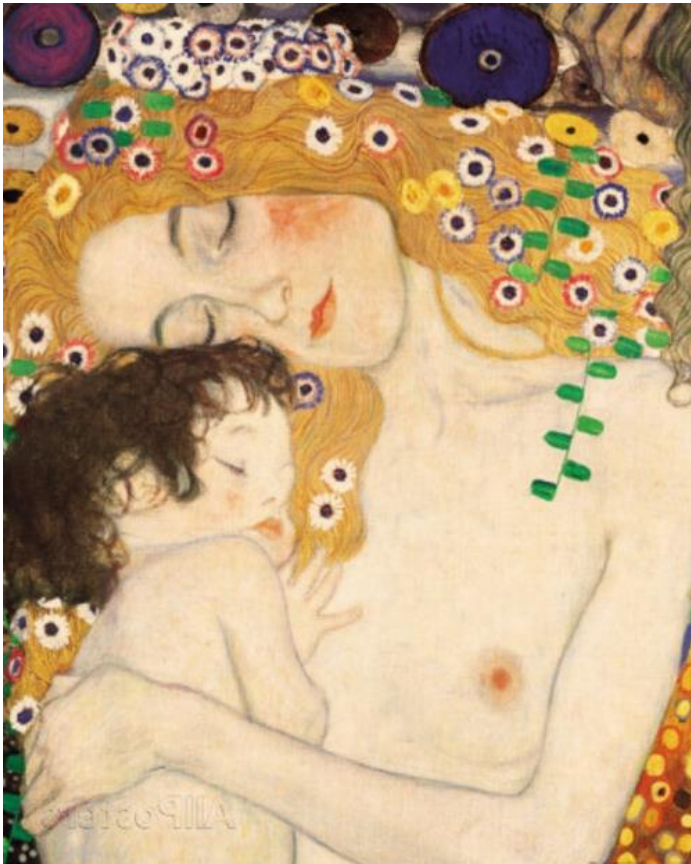
Vraag de kinderen om allerlei stoffen (stukjes wol, plastic, hout, aluminiumfolie...) en materialen (knoopjes, touwtjes, plasticen voorwerpen, kleine speelgoedjes, takjes...)

1. Hang beeldende kunstwerken (schilderijen, beeldhouwwerken, foto's) met als thema MOEDER op in de klas. Laat de kinderen kijken. (Tip: zorg voor A4 prints en plastificeer) – terwijl de kinderen kijken, beluisteren ze Antonin Dvorak 'Liedjes die mijn moeder mij leerde'.

https://www.youtube.com/watch?v=tv3H_SkNuRU = **WAARNEMEN EN ERVAREN**

Mary Cassatt 'Ontbijt op bed'

Gustav Klimt 'Moeder en haar kind'

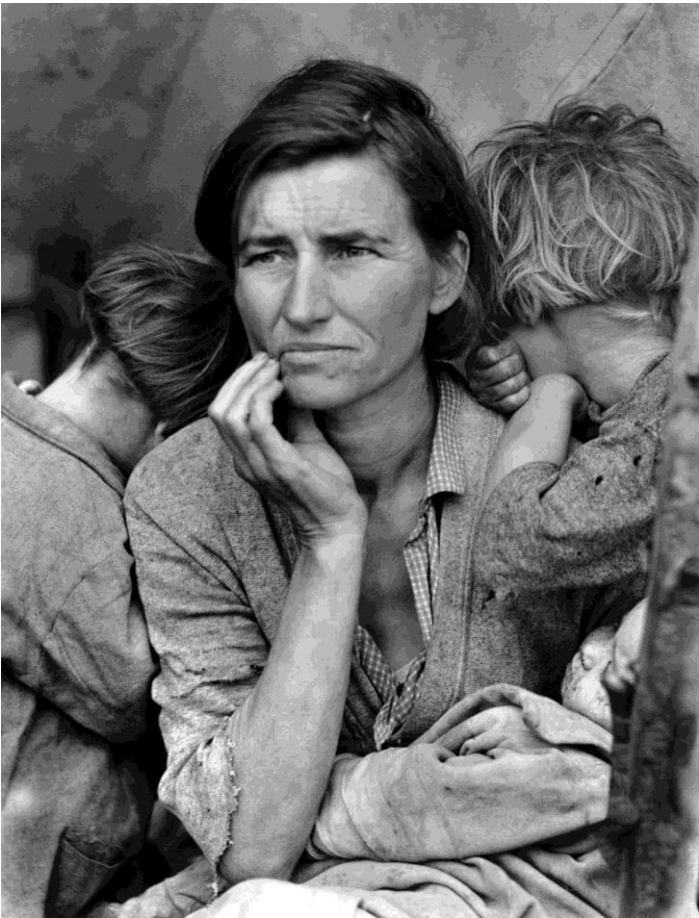
Pablo Picasso – Moeder en kind

Sir William Rothenstein 'Moeder en kind'

Lecadre Alphonse Eugène 'De slaap'

Dorothea Lange 'Migrantenmoeder'

2. Stel allerlei 'stoffen' ter beschikking van de kinderen, zorg voor variatie in structuur, kleur, vorm... (bv. wol, aluminiumfolie, plastic, hout, lapjes katoen, ...) en laat hen een materiaal bij een van de schilderijen leggen. Vraag nadien waarom ze dat materiaal combineerden met het schilderij. Besteed aandacht aan de waaromvragen: *waarom koos je dit stukje stof? Waarom leg je die kleur bij dit schilderij?*

= **WAARNEMEN EN ERVAREN**

= **BENOEMEN, WAARDEREN EN DUIDEN**

3. Stel allerlei 'materialen' ter beschikking van de kinderen, zorg voor variatie in structuur, kleur, vorm... (bv. knopen, touwtjes, bestek, speelgoedjes, takjes, ...). Laat de kinderen de foto van hun mama nemen en vraag hen nu hierbij materialen te leggen. Herinner hen aan het *waarom-gesprek* van daarnet. (Een klasgesprek kan ook hier, maar je kan de kinderen ook gewoon laten kiezen...)

= **BENOEMEN, WAARDEREN EN DUIDEN**

= **VERZINNEN, MAKEN EN SPELEN**

= **WAARNEMEN EN ERVAREN**

4. Vertel de kinderen over 'assemblagekunst' – je kan hen ook inspirerende (!) 'voorbeelden' tonen, maar ga er niet vanuit dat ze deze moeten namaken... = **WAARNEMEN EN ERVAREN**

[https://alchetron.com/Assemblage-art\)-1769739-W](https://alchetron.com/Assemblage-art)-1769739-W)

<http://belgischekunst.be/2012/09/collage-assemblage/>

<http://www.tento.be/OKV-artikel/de-mythologie-van-het-alledaagse-assemblage-belgie>

5. Vraag de kinderen naar de lievelingskleur van hun moeder en laat hen het volledige schoendoosdeksel in die kleur schilderen. (Alternatief: vraag hen welke kleur ze associëren met hun mama. Laat hen zelf mengen.) (Tip: kijk met de kinderen opnieuw naar de schilderijen en vraag hen naar het kleurgebruik en de mogelijke 'redenen'. Laat hen vertellen wat de kleuren hen 'zeggen'.)

= **BENOEMEN, WAARDEREN EN DUIDEN**

= **WAARNEMEN EN ERVAREN**

= **VERZINNEN, MAKEN EN SPELEN**

→ *Let op: droogtijd! (Van deze 'pauze' kan je ook gebruik maken om hen nog extra materiaal te laten meebrengen. Voordeel: de kinderen weten nu wat ze moeten doen en kunnen gerichter materialen zoeken.)*

6. Assemblage-tijd! De kinderen kleven de foto van hun mama op de binnenzijde van het deksel en maken op het portret een assemblage van de meegebrachte voorwerpen.

= **VERZINNEN, MAKEN EN SPELEN**

7. Laat de kinderen vertellen waarom ze deze assemblage maakten. Ze vertellen welke materialen ze gekozen hebben bij hun mama. (Zacht, hard, kleur, eigenschap van het voorwerp...) Film de kinderen met hun assemblagekunstwerk in hun handen terwijl ze dit uitleggen. (Tip: Laat hen de gids spelen bij hun eigen kunstwerk. Besteed dan eerst aandacht aan taalgebruik, lichaamstaal van een gids en laat hen dramatiseren.)

= **BENOEMEN, WAARDEREN EN DUIDEN**

= **VERZINNEN, MAKEN EN SPELEN**

= **WAARNEMEN EN ERVAREN**

8. Zet de filmpjes op youtube of beter nog... laat de kinderen hun filmpje uploaden. (Tip: maak een klas-gmail-account aan en link een youtube-account hieraan.)

<https://www.youtube.com/>

→ Hier kan je de kinderen ook naar de filmpjes van de anderen laten kijken en in gesprek gaan daarover. Hun mama en mijn mama? Verschil? Gelijkenis? (Ev. kan je hen ook feedback laten geven op elkaars kunstwerken: wat vinden ze mooi? Treffend? Bij welk voorwerp begrijpen ze de link met de moeder? Bij welke niet? ...

9. Maak een website of beter nog... laat de kinderen een website maken.

www.weebly.com

www.wix.com

(Tip: je kan de kinderen meteen hun klas-kunst-website laten maken en pagina's voorzien per kunstproject.)

= VERZINNEN, MAKEN EN SPELEN

10. Maak een QR-code aan die gelinkt is aan het filmpje van het kind.

<http://www.qr-code-generator.com/>

= VERZINNEN, MAKEN EN SPELEN

11. Laat de kinderen de QR-code met de link naar hun filmpje op hun assemblagekunstwerk kleven.

KLAAR!

= VERZINNEN, MAKEN EN SPELEN

Op moederdag krijgt mama de assemblage. Als ze met haar smartphone de QR-code scant, ziet en hoort ze haar kind de mama-assemblage toelichten...

Jan Schoolmeesters

2017-06-20